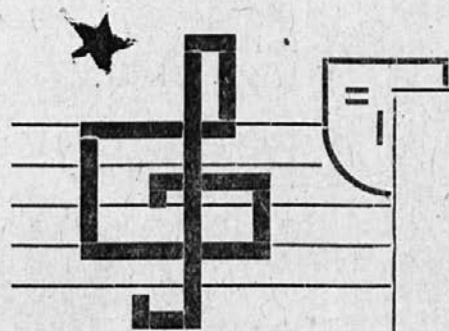

GLEDALIŠKI LIST

OPERA

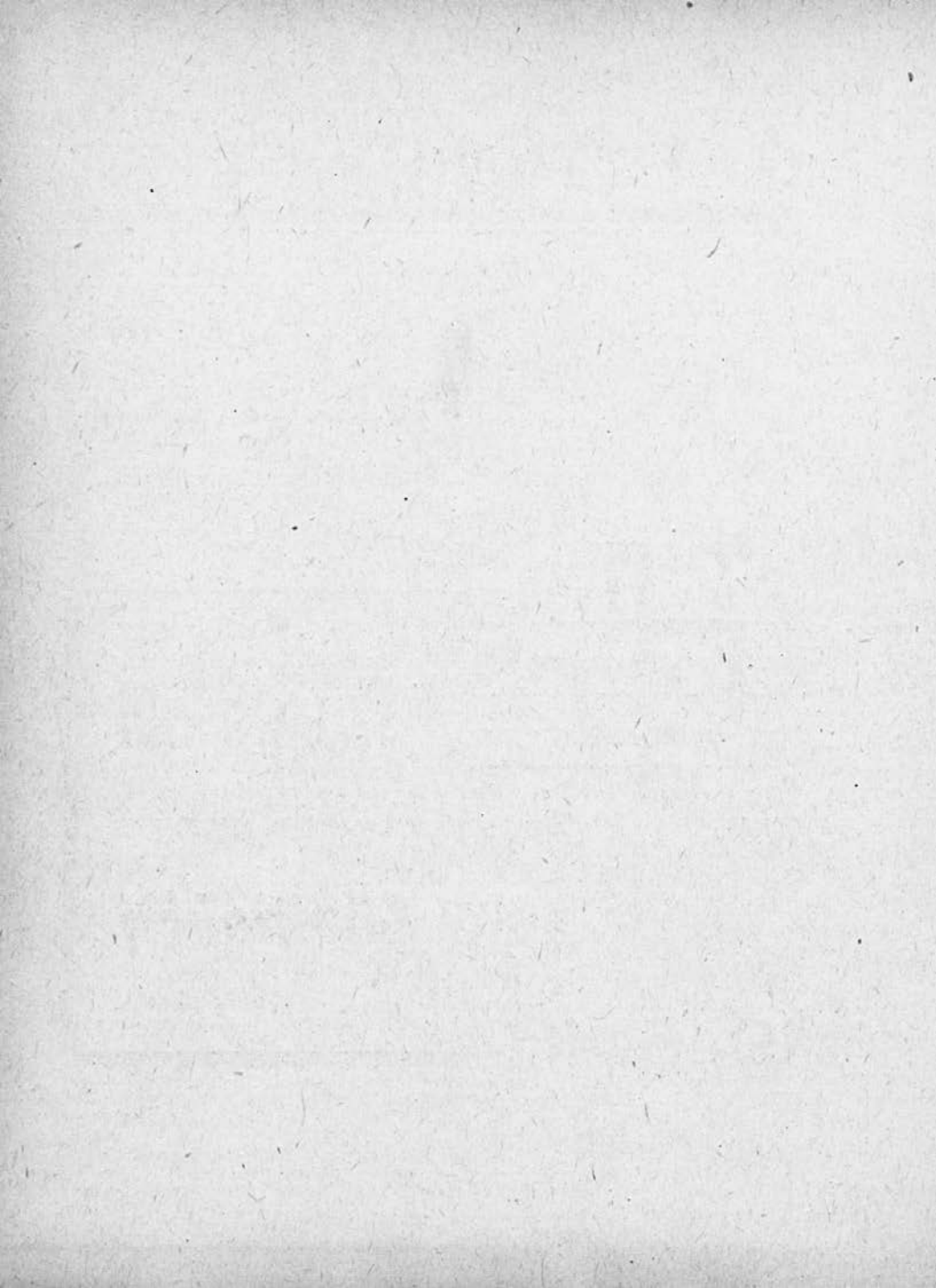

XII.

MARIJAN KOZINA:

Ekvinokcij

1945-46

GLEDALIŠKI LIST

SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA

1945/46

OPERA, 2. MAJA 1946

Štev. 12

O Kozinovi operi »Ekvinokcij«

*Ej morje, sinje morje
ej morje, grenki kruh vsakdanji
in tale naša trda zemlja,
in tale goli kamen!*

*Ej mati, sestra draga,
mi jadramo v široki svet,
mar čaka nas življenje,
mar čaka grenka smrt?*

Tako je zvenela pesem naših Dalmatincev v letih okoli 1860, v katerih se vrši dejanje naše opere. Ti verzi, ki tvorijo obenem besedilo zborovske scene v začetku četrtega dejanja, vsebujejo v glavnem najznačilnejši problem tedanjega časa, ko je naše ljudstvo vsled pomanjkanja in trdega življenja v domovini začelo v trumah zapuščati svoje rodne kraje in si šlo iskat kruha v tujino. Dali so se preslepiti od tistih redkih primerov, ki so si znali tam zunaj nagrabit bogastva, a pozabili so na tiste, ki so pri tem iskanju svoje sreče žalostno končali v tujini.

Vojnovičeva drama Ekvinokcij, na podlagi katere je napisan libreto naše opere, je iz te dobe prikazala majhen košček življenja, ki jasno kaže, kako najosnovnejši problemi vsake dobe bistveno učinkujejo na dejanja posameznikov.

V drami kot v operi si stojita nasproti dva človeka (Niko — Jela), oba zrasla iz istih razmer. Pogoji pa, v katerih sta živela, so preusmerili njuna značaja v popolnoma nasprotno smer. Jelo je izklesalo trpljenje na domači grudi, povečano z občutkom krivde

in madeža pred svojim sinom, Nika pa je življenje v tujini izpridilo in napravilo iz njega človeka, ki si ni pomišljal hoditi preko trupel, kadar je šlo za njegovo korist.

Nad vsem dejanjem pa leži moreče vzdušje ekvinokcija, ne samo kot zunanji pojav besnečih prirodnih elementov, ampak tudi kot simbol notranjih bojov dveh razvrvanih duš.

To osnovno nastrojenje nam podajo že začetni akordi prvega dejanja, ki so obenem glavna tema vse opere. V sebi nosijo vso napetost in težo, ki strahotno leži nad soparno pokrajino in njenimi prebivalci. V začetni sceni se nato izmenjava med seboj težka pesem delavcev z mehкими harmonijami ženskega zbora, orkester pa nam daje slutiti bližino morske obale (pizzicati godal, staccati pihal in valujoča tema basklarineta). Kot majhen scherzo učinkuje scena klepetulj, kateri sledi iskreno doživljena pesem Iva o svoji materi:

*»Mirno mi plove barčica,
na krmu sanja moja majčica,
tiha in mirna kot praznična večer...«*

V mehkih harmonijah, ki jih nežno pobarva violinski solo se zrcali vsa velika ljubezen sina do svoje matere.

Pretrga jo prihod Nikovega broda. Med tem najdeta Anica in Ivo priložnost, da si v kratkih in iskrenih besedah razodeneta vse, kar ju teži. Ta duet je v svoji strnjjenosti eden najznačilnejših in najlepših odlomkov opere. Iz ozadja se zdajci začujejo klici slepega Vlaha, ki obkrožen od otrok in žensk pridrsa na oder ter nam v sceni z Jelo razodene svoja globoka spoznanja, ki so mu dana kot slepcu. V ta mirni spevni lento naenkrat udari vsiljiva in bahata tema Nika, ki je druga glavna tema vse opere. Njegov prihod prinese v to mirno vsakdanje življenje neki tuj ritem in nemir, ki zadobi svojo upravičenost, ko Jela spozna v prišlecu očeta svojega sina. Kot iz globine se spet pojavi grozeča tema ekvinokcija, ki se stopnjuje do fortissima in zaključí dejanje.

D r u g o d e j a n j e. Začetni vzpenjajoči se soli klarineta, oboe in fagota nakazujejo moreče vdušje v Franovi hiši, kjer Anica zaprta vzdihuje v svoji ariji za Ivom. Pevsko je ta arija najzahtevnejši

del opere. Srečanje očeta in hčere, ki sledi takoj za tem, nam jasno pokaže nezdrave družinske razmere v Franovi hiši, v katero stopi Amerikanec Niko z delavci, ki žele z njim v tujino. V naslednji sceni je karakteriziran Niko v vsej svoji sebičnosti in pokvarjeno-

Skladatelj Marijan Kozina

sti. Muzikalno sloni na močni temi mornarjev iz prvega dejanja, ki pa (tema) v odnosu do Nikovega značaja dobi popolnoma drug, skoraj omalovažujoč značaj. (Pizzicati godal). V vsej svoji izprijenosti se pa razgali Niko v duetu z Anico, kjer z mirnim srcem prizna:

*»Spodaj je svet nagomiljen,
ki hiti in ki vpije:
Vse za mene!*

*Jaz pa črn, z golimi prsi,
ki nad vsem tem kraljujem.
Ne veš še, kaj je gospostvo!«*

Spremljava tega njegovega pripovedovanja je namenoma ostro ritmizirana, da podčrta brezdušnost in lahkotnost njegovega bistva. Ob prihodu Jele se pojavi spet tema ekvinokcija, ki daje slutiti, da se dejanje ostro stopnjuje. Dejanje doseže svoj višek, ko Jela Niku pove, da je on oče njegovega otroka. Po najhujših žalitvah, ki jih Niko zabrusi Jeli v obraz, ta ponosna in odločna odide. Vsa Nikova duševna razvrvanost pa dobi svoj odraz v muzikalnem koncu dejanja.

III. d e j a n j e začenja z glasbeno predigro, ki slika divjanje ekvinokcija v usodni noči, ko mati Jela razodene svojemu sinu, kdo je njegov oče. Muzikalno je dejanje zgrajeno iz tem ekvinokcija, prepletenih s pasażami pihal in godal, ki slikajo divjanje viharja. V tej noči prižene vihar v Jelino kočo tudi Nika, ki v strahu za svoj brod išče pomoči pri Ivu. V Ivu ta hip dozori naklep, da ubije Nika, vendar pod težo spoznanja, da je to njegov oče, nameroma opusti. Muzikalno ima poseben značaj Jelina izpoved sinu, polna iskrene materinske ljubezni. Dejanje se zaključi spet s temo ekvinokcija.

IV. d e j a n j e. Iz daljave se čuje pesem izseljencev, ki se pripravljajo na odhod od doma. Ta zbor je poln trpkosti in izmučenosti ljudi, ki trpe na tej »trdi zemlji in na tem golem kamnu«. V glasbenem pogledu je dobro zadeto občutje pred odhodom izseljencev, ki se zbirajo pred cerkvijo. Ob enakomernem oddaljenem petju zbora poteka razgovor. Tudi Ivo in Jela se poslavljata. Dejanje ima svoj zadnji zaplet v prizoru, ko Niko spozna svojega sina. Duet med Anico in Ivom, ki sledi temu prizoru je sicer epizoda, je pa muzikalno izredno doživljen. Jelina odločitev, da osreči oba

mlada človeka s tem, da ju spravi in jima omogoči skupen odhod v novo življenje, je obdelana v majhni sceni. Vso težo dramskega dogajanja nosi zadnje srečanje Nika z Jelo, ki se zanj tragično konča. Glasba v tej kakor tudi v vseh drugih dramatskih razgibanih scenah učinkovito podpira dogajanje. Zadnja scena, ki naj predstavlja nekako ljudsko sodišče in obenem strogo obsodbo za Jelo, je prav za prav dramski višek celotne opere. Posebej je omeniti

Dirigent Samo Hubad

Jelino izpoved, v kateri je dodeljena vsa moč izraza pevskega glasu, ki ga diskretno podpirajo godala in kratke muzikalne fraze zbora. Iz ladje, ki je že zaplula na široko morje, zazveni poslednji pozdrav Iva svoji materi, ki se pod težo svojega zločina ob misli nanj mrtva zgrudi. Poslednjič zazveni v orkestru tema ekvinokcija, to pot v svetlem duru ter zaključi opero.

V operi ima važno vlogo tudi proza, ki včasih na odločilnih mestih poseže v dramsko dogajanje. To delo ni opera v pri nas doslej znanem običajnem smislu, marveč imajo v njej dramski elementi mnogo večji delež kot običajno. Vsled tega pa zahteva tako

delo precej drugačnega načina dela, kot ga je sicer vajen operni ansambel. Spojitev igralskega in pevskega elementa mora biti tako naravna, da učinkuje kolikor mogoče neprisiljeno.

S. Hubad — H. Leskovšek.

Marijan Kozina

Komponist Marijan Kozina je v Ljubljani razmeroma malo znan. Po rodu je Dolenjec, doma iz Novega mesta (rojen leta 1907.) Po končani gimnaziji je študiral nekaj semestrov filozofijo, istočasno pa na ljubljanskem konservatoriju klavir, violino pa pri prof. Šlajsu. Iz Ljubljane se je podal na Dunaj, kjer je svoje študije nadaljeval na tamkajšnji Glasbeni akademiji pri Josefu Marxu. Z Dunaja ga je povedla pot v Prago, kjer je svoj študij dokončal na mojstrski šoli pri Jos. Suku, dirigiranje pa pri sovjetskem dirigentu Nikolaju Malkóju.

Po doseženi diplomi je bil v Mariboru pet let ravnatelj Glasbene Maticе, kjer je vodil šolo, zbor in orkester, obenem pa prirejal stalne simfonične koncerte. Iz Maribora je odšel v Beograd za profesorja na Glasbeno akademijo, kjer je na tem mestu še danes. Vmes se je v vojnem času vrnil v Slovenijo, kjer je kot partizan dve leti sodeloval v naši narodno osvobodilni borbi.

Kot komponist je Marijan Kozina napisal predvsem kantato »Lepa Vida«, suito za orkester, več pesmi za glas in orkester (n. pr. Balado o Petrici Kerempuhu), mnogo solističnih ter zborovskih pesmi in klavirskih skladb. Kot partizan je napisal mnogo partizanskih samospévov, koračnic in zborov, ki so se med borci zelo razširili in priljubili. Opero »Ekvinokcij« je napisal med vojno pred svojim odhodom med partizane, in sicer na libreto, prirejen po istoimenski drami I. Vojnovića.

Za bodočnost ima Kozina v načrtu simfonijo, ki bo vsebovala njegove vtise iz let partizanske borbe. Prav tako že pripravlja veliko operno trilogijo o stoletni borbi našega naroda za obstanek.

Do danes je napisal:

1. Malo klavirsko božično suito;
2. Dva zbora na Župančičev tekst (1931) »Oblaki« in »Žabe«;
3. Sonato za violino in klavir (1930);
4. Godalni kvartet (1930);
5. Suito za vel. orkester (1932);
6. Scensko muziko za primorsko revijo (1933);
7. Scensko muziko za Delakovo predelavo Rokovnjačev (1933);
8. Opereto Majda (1934);
9. Lepo Vido, kantato za zbor a capella in tri soliste (1938);
10. Scensko muziko za beograjsko uprizoritev »Pesem s ceste«;
11. Balada Patrice Kerempuha za bas solo in orkester (1939-);
12. Tri Kosovelove pesmi za sopran s klavirjem (1939);
13. »Ciganin fali svoga konja« na Zmajev tekst za bas in klavir (1940);
14. Kitajske miniature za sopran s komornim orkestrom (1940);
15. Opero »Ekvinokcij« (1940—42);
16. Malo otroško klavirsko suito (1941);
17. Divertimento za klavir (1941);
18. Štiri lahke skladbice za violino s klavirjem (1943);
19. V partizanih okrog 50 zborov, maršev za voj. godbo, otroških zborčkov, scensko muziko, solospевe itd. (1943—45);
20. Simfonijo (v delu).

»Ekvinokcij«

Opera v štirih dejanjih po drami Iva Vojnovića.

V s e b i n a.

Dejanje se godi okoli leta 1860. v majhnem pristanišču blizu Dubrovnika. Anica, hči bivšega kapitana Frana, skriva pred očetom svojo ljubezen do siromašnega ladjedelca Iva. Njen oče je lakomne in tiranske nravi, zato dekle v njegovi hiši hudo trpi. Tedaj se vrne iz Amerike bogati kapitanov znanec Niko, kateremu sklene Frano

prodati svojo hčer za ženo. V mračnem razpoloženju Ivove duše, ki ga še stopnjuje bližajoči se viharni ekvinokcij, vstajajo slutnje grozeče nevarnosti. Ivova mati Jela je skromna ženica, ki se je vse življenje pehala, da bi sina vzredila, in Ivo, ki očeta nikoli ni poznal, ji je zato srčno hvaležen. Ob hrupnem prihodu Amerikanca pa se tudi doslej mirna Jela strese. Jela spozna v njem tatu

Režiser Hinko Leskovšek

svoje mladostne sreče in se prestrašena umakne. Ivu povedo, da kapitan Frano predstavlja Amerikanca kot svojega zeta. V jezi zagrabi za sekuro, ki mu jo pa mati odločno izvije iz rok. Zakaj se je le Jela toliko razburila?

Drugo dejanje se godi v Franovi hiši. Anica je obupana zaradi usode, ki jo čaka. Očetu prizna, da ljubi Iva in ga roti, naj je ne sili v zakon z Nikom. Frano jo sirovo pahne po tleh in hoče vsekakor uveljaviti svojo voljo. Ko vstopi Niko, je Frano na obe strani sladak, da bi pregovoril hčer in pridobil zeta. Končno pusti

Nika z Anico na samem. Anica se Niku strahoma izmika, dokler je ne reši vstopivša Jela. Niko Jele ne pozna več. Ko mu pa priključ v spomin mladost, spozna v zgarani ženi svoje nekdanje dekle, ki jo je prevaral in odšel v Ameriko. Jela zahteva od njega poroko, a on jo zasmehljivo zavrne, češ da bo vendar rajši vzela mlado Anico. Jela ga roti, naj vsaj vrne pošteno ime svojemu sinu, a Niko se tudi sedaj ne vda. Kaj ga to briga, če je imela in s kom je imela otroka. Jela spozna vso brezdanjo podlost tega človeka in mu zagrozi: »Čuvaj se me, Nikola Marinović! Tvoje življenje je v roki božji in v moji!«

V tretjem dejanju divja ekvinocijalni vihar. Ivo je sam doma. Sredi viharja stopi v hišo Jela. Ivo začuti, da mu mati nekaj skriva. Ali ni upanja, da bo Anica kdaj njegova? Ne. Ivo vzkipi in bi najrajši zdrobil svojega tekmeca. Vtem se začuje glas od zunaj. Vstopi Niko, ki pride prositi Iva, naj bi mu pomagal rešiti brod v viharju. Ivo vidi, da je Niko sam, zato brž dozori v njem sklep. Pošlje Nika naprej, sam pa vzame orodje in sekuro, da bi šel za njim. Tedaj ga ustavi mati, ki je spregledala sinovo namero. Ker ga drugače ne more pregovoriti, mu razodene svojo življenjsko zgodbo in prizna, da je on sam Nikov sin. Skrušeni Ivo jo vpraša: »Zakaj si mi vse to povedala?« — »Hotel si ubiti očeta!«

V četrtem dejanju se odpravljajo izseljenci, ki jih je nabral brezvestni Niko, na pot v Ameriko. Z njimi hoče tudi Ivo z materjo. Anica, ki je prisiljena vzeti Nika, se pride obupana posloviti. Ko stopi Ivo še v cerkev, spozna Anica, kaj bi ji bila večna ločitev od njega, in se odloči, pobegniti z njim. Jela ji da svoj vozni listek in jo pošlje za njim. Niko pride iskat Anico in se posmehljivo nasmehe Jeli, češ, kdaj se bodo izpolnile njene grožnje? Jela mu pokaže svoje maščevanje: Anico na ladji v Ivovem objemu. Razjarjeni Niko zagrozi, da bo dal Iva v prvem pristanišču aretirati. Kljub temu, da ga Jela roti, naj prizanesa svojemu sinu, se Niko ne da omehčati. »Je to tvoja zadnja beseda?« »Zadnja!« »In moja tudi!« sklene Jela, izdere nagrobni križ in ubije z njim Nika. Frano najde mrtveca in začne pobesnelo zyoniti, da se zbero ljudje. Pred njimi obtoži Jelo umora, zahtevajoč, naj jo kamenjajo. Jela se izpove ljudstvu, kako je postala ubijalka. Slepí Vlaho zaključí, da

je podleža pravično kaznovala. Ko pa jo vpraša, ali bi mogla s taistimi rokami še kdaj objeti svojega sina, zmaje Jela z glavo: »Ne.« — »Tvoja beseda tvoja sodba!« sklene Vlaho. Z ladje se oglasi poslednji Ivov pozdrav materi, Jela stopi nekaj korakov za njim — in se zgrudi mrtva.

Marijan Kozina:

Nekaj opomb o „Ekvinokciju“

Z mislijo napisati opero sem se ukvarjal že več let. Vendar se je nisem hotel lotiti popreje, dokler nisem bil popolnoma siguren, da bo izbran libreto res prvovrsten. Plašil sem se usode tistih sicer muzikalno dobrih oper, ki niso uspele radi slabega libreta. Zato sem tudi prenehal s komponiranjem »Lepe Vide«, za katero sem bil že napisal nekaj scen, ker sem prišel do spoznanja, da libreto ni najboljši.

Prijatelj Bojan Stupica, ki je tedaj ravno režiral Vojnovičevo dramo »Ekvinokcij«, me je spravil na misel komponirati to grandiozno dramo. Sicer sem jo videl že pred leti v Zagrebu, toda tedaj je še nisem dosti zrelo doumel. Napravila je name silen vtis: svojska drama, tiha, ki ji morda ni podobne v naši književnosti, zgrajena kot iz grobih granitnih blokov; iz nje diha vonj puste kraške zemlje, žgoče južno sonce, impulzivni temperament primorskega naroda, dih eksotike v pojavi Amerikanca Nika in predvsem grandiozna paralela med silno nevihto enakonočja in viharji v dušah. Takoj sem se lotil dela in ga v dveh letih srečno izpeljal do konca.

Libreto sem po drami napisal sam, vendar sta mi zvesto pomagala z nasveti prijatelja Bojan in dr. Erich Hezel, ki ga je žal ubila bomba ob bombardiranju Beograda. Njima sem dolžan hvalo, da sem — kakor upam — zadovoljivo rešil dramaturške probleme, ki jih ni bilo malo. Vernega in zanesljivega sodelavca sem imel tudi v svoji ženi, ki sem ji preigral posamezne scene, kakor so se pojavljale na papirju in ki mi je velikokrat pomagala z dobrimi nasveti in izvirnimi idejami.

Aranžirka IV. dej.: Smerkolj — rež. Leskovšek — Čuden

Komaj sem imel končano eno dejanje, ko se je nemški fašizem spomnil, da mora Beograd zravnati z zemljo. Vendar sem imel vsaj to srečo, da je prvo dejanje dobro preživelo to preizkušnjo in počakalo v nepoškodovani kleti na moj povratek iz »bežanije«. Komaj sem se za silo znašel s svojo rodbino v izpremenjenih razmerah, so se pa Gestapovci spomnili, da nima nobenega smisla, da bi žena v miru vzgajala svoje otroke in so jo zaprli v zloglasno banjiško taborišče. Zopet je bilo delo prekinjeno za pol leta, ko se je žena — menda res samo po srečnem naključju — vrnila živa iz fabrike smrti.

Zdaj je pa delo teklo razmeroma lahko, saj sem n. pr. celo III. dejanje napisal v 20 dneh. Kmalu za tem sem tudi srečno dovršil instrumentacijo.

In tako je nekega septembrskega jutra leta 1942. — celo noč sem instrumentiral — ležala pred menoj debela partitura. Globoko sem se oddahnil, počutil sem se srečnega, kakor malo kdaj v življenju.

Zdaj pa — nov problem: vojna se je bližala vrhuncu. Nemci so drli v svojo propast proti Stalingradu. Jasno mi je bilo, da nas čakajo še težke preizkušnje. Čutil sem, da je prišel čas, ko moram nehati misliti na opero. Narod, ki mu želim ostati vse svoje življenje zvest sin, je preživel najtežji čas svoje nevesele zgodovine, spustil se je v strašno, neenako borbo z najstrašnejšim sovražnikom človeštva. Treba je bilo zakopati opero in vzeti v roke puško. Poslal sem klavirski izvleček za vsak primer v Švico. Ko sem prišel v rojstno Novo mesto, sem zakopal partituro v zemljo. In spet sem imel srečo. Nemška bomba je padla 10 metrov od mesta stran in blagohotno prizanesla partituri. Tudi v obeh letih partizanstva so bile nemške krogle in mine prijetno obzirne do mene in tudi žena in otroka so prišli srečno po enoletni »zabavi« iz taborišča na Bavarskem. Jaz sem med tem preživel čudovito epopejo, grandiozno sproščanje skritih sil našega naroda, krvavo dramo, ki ji ni veliko primerov v zgodovini človeka. Morda nisem bil najboljši vojak, saj posebnega daru za vojaški stan nisem imel in moja puška je bila nekrvava. Vendar smem reči, bojzaljivec nisem bil. Poskušal sem po svojih sposobnostih doprinesti svoj delež k skupnemu naporu

vsega naroda. Pisal sem pesmi, marše, otroške zborčke, pa tudi skeče, prevajal, skratka vse, kar smo tedaj potrebovali in kar je bilo izvedljivo. In pele, igrale so se te drobne skladbe na naših mitingih, ki so nam tedaj bili opera in simfonični koncert.

Prišel je čas, ko je končalo tudi to: Rusi in po drugi strani ameriški Liberatorji so končno dopovedali zabitim Nemcem, da

Aranžirka IV. dej.: Korošec — rež. Leskovšek — Karlovčeva

narodi sveta niso voljni upogniti tilnika pred slaboumnim, propadlim »anštrajharjem«. Prišel je čas, ko je bilo treba odložiti puško in izkopati opero. Prišel je čas, da slišim živo, na odru zvoneč zadnji stavek svoje opere, s katerim sem tolikokrat hrabil svojo ženo in najožje prijatelje — seveda tako, da ni mogel tega slišati noben nepoklicanec: »Mi jadramo v svobodo, v novo življenje!«

Nekaj besed o muziki. Kot avtor težko govorim o tem, ker sem nujno nekritičen. Vendar bi rad povedal to: poskušal sem najti z muziko veren izraz tega, kar mi je povedala beseda, situacija, ob-

čutje. Poskušal sem biti iskren, to se pravi, nisem se sramoval napisati čisti durski trozvok tam, kjer sem ga občutil, radi tega, da mi nekdo ne poreče: »Fuj, ti pa nisi moderen!« In ravnotako sem napisal zgočo disonanco, kjer se mi je zdela potrebna, pa magari če moram slišati: »Ha, ti pa ne pišeš za široko publiko!«

V kakšnem stilu je napisana opera, tega ne vem. Učen kritik je napisal, da sem — če se ne motim — novoromantik. Gotovo je tako, saj se kritik ne moti. Premalo sem izobražen, da bi se upal podvomiti. Poskušal sem pa urediti svoje predhodne kompozicije tako, da studiram obenem operni stil. Tako sem napisal obširen zbor »Lepa Vida«, balado Petrice Kerempuha za bas in orkester samih nizkih instrumentov, Kitajske miniature za sopran s komornim orkestrom in uglasbil 3 Kosovelove pesmi. Po teh skladbah sem dobil toliko zaupanja v sebe, da sem se smel lotiti opere.

Morda ne bo odveč, če dam nekaj pojasnil tudi o dramaturgiji svoje opere. Problem, ki me je najbolj mučil, je bil: kako postaviti tretje dejanje? Vojnović ima v drami ravno v tem dejanju zaposlen ves zbor, slepi Vlaho igra važno vlogo. V prvotni koncepciji sem se držal Vojnovića. Vlaho pri njem predava o ekvinokcijo, zbor mu pa dolgovezno pritrjuje. Na koncu dejanja se je menda avtor spomnil, da mora dati obširno razlago vsemu, kar se je dogodilo. Za to koncepcijo se nekako nisem mogel ogreti; čedalje manj mi je ustrezala. Dolgo sem se mučil in iskal rešitev, ki bi mi bolje ležala. Navsezadnje sem se zjebil, vrgel zbor in Vlaho ven in obdržal samo tri glavne nosilce tragedije: ladjarja Iva, njegovo trpinčeno mater Jelo in Amerikanca Nika, ki se pojavi kot zli duh v besnenju ekvinokcija in takoj za tem spet utone v vihar. Ta rešitev se mi je zdela najčistejša, najpoštenejša in najboljša. Čeprav je popolnoma »neoperna«. Toda zdi se mi, da sem imel prav. Predolgo bi trajalo, če bi pojasnjeval še nekatere druge zanimive scene.

Ne morem oddati tega članka uredniku, ki me že tri dni preganja, po dnevi osebno, ponoči v sanjah, da ne bi omenil še nekaj. Iz srca sem hvaležen vsem sodelavcem, ki so se tako prijateljsko potrudili, da izvedejo opero kar se da dostojno. Samo Hubad je pokazal, da mi je res prijatelj. Neumorno je garal mesece, nikdar zadovoljen, nobenega detajla ni pustil neizdelanega, nikdar ni bil

siten in nikdar utrujen. Leskovšek je dal svoje najboljše, ravno tako požrtvovalno je pomagal Mitja Žebre, vsi solisti, brez izjeme, so neumorno pilili in izboljševali svoje vloge, zbor voljan in pozoren, orkester se je pogumno vrgel v neenako borbo z disonancami in jih — včasih ne brez hudomušne, a vedno dobro mišljene opazke —

Aranžirka IV. dej.: Korošec — rež. Leskovšek — Karlovčeva

slavno premagal. Slikarna, krojačnica, oderski mojster, električarji, prav vsi, do zadnjega, so se prijateljsko zavzeli za mojo opero. In uprava Narodnega gledališča v Ljubljani in ravnateljstvo opere sta z velikim razumevanjem podprli uprizoritev moje prve opere. Naj sprejmejo vsi mojo toplo, iskreno zahvalo-

Opero posvečam svojim staršem in presrečen bom, če bo premiera vsaj majhna, skromna oddolžitev za vse tiste skrbi in težave, ki jim jih je povzročil nemirni sin.

Prizor iz monakovske uprizoritve »Vraga na vasi«

Prizor iz monakovske uprizoritve »Vraga na vasi«

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE • OPERA

V četrtek, 2. maja 1946

IZVEN

Krstna predstava

MARJAN KOZINA:

EKVINOKCIJ

OPERA V ŠTIRIH DEJANJIH PO ISTOIMENSKI DRAMI I. VOJNOVIČA — PREVEDEL: S. SAMEC

Dirigent: S. HUBAD

Scenograf: A. GERLOVIČEVA

Režiser: H. LESKOVŠEK

Frano, pomorski kapitan	I. Anžlovar
Niko, ameriški bogataš	S. Smerkolj
Ivo, pristaniški mojster	D. Čuden
Pavo, ribič	S. Banovec
Slepi Vlaho	L. Korošec
Anica, Franova hčerka	M. Polajnarjeva
Jela, Ivova mati	E. Karlovčeva
Prvi delavec	M. Brajnik
Drugi delavec	L. Rakovec
Tretji delavec	F. Langus
Prva žena	E. Neubergerjeva
Druga žena	Š. Poličeva
Tretja žena	N. Španova

Mornarji, delavci, žene, otroci in narod.

Godi se v malem pristanišču dubrovniškega primorja v letu 1860.

Vodja zbor: J. HANC

Načrti kostumov: D. KAČERJEVA

Blagajna ob 19.30.

Začetek ob 20.

Konec po 22.

Parter: Sedeži I. vrste	Din 80.—	Posamezni ložni sedeži:		Dodatni ložni sedeži: v parterju	Din 40.—	Galerija: Sedeži I. vrste	Din 26.—
„ II.—III. vrste	„ 70.—	v parterni loži	Din 60.—	„ v I. redu	„ 40.—	Sedeži II.—III. vrste	„ 20.—
„ IV.—VI. vrste	„ 65.—	v loži I. reda, št. 1—5	„ 60.—	Balkon: I. vrsta sredina	„ 40.—	Sedeži IV.—V. vrste	„ 16.—
„ VII.—IX. vrste	„ 60.—	v loži I. reda, št. 6—9	„ 75.—	„ II. vrsta sredina	„ 36.—	Parterno stojišče	„ 10.—
„ X.—XI. vrste	„ 50.—	Lože v parterju (4 osebe)	„ 240.—	„ III. vrsta sredina	„ 30.—	Galerijsko stojišče	„ 5.—
„ XII. vrste	„ 40.—	Lože I. reda 1—5 (4 osebe)	„ 240.—	Balkon: I. vrsta, stranski balkon	„ 30.—		
		Lože I. reda 6—9 (4 osebe)	„ 300.—	Balkon: II. vrsta, stranski balkon	„ 16.—		

Vstopnice so v predprodaji pri dnevni blagajni v opernem gledališču od 10.30 do 12.30 in od 16. do 18. ure, in pol ure pred pričetkom predstave.

SMRT FAŠIZMU — SVOBODO NARODU!

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE - OPERA

V četrtek, 2. maja 1946

LEVEN

Kristina Kozdava
MARILJA KOZINA

ERKVIN

OPERA V ŠTIRI DEJAVIH PO DRAMATIZACIJAH I. VON VOYK - BRVENSKEGA

Prva predstava: 19. aprila 1946
 Druga predstava: 20. aprila 1946
 Tretja predstava: 21. aprila 1946
 Četrta predstava: 22. aprila 1946
 Petna predstava: 23. aprila 1946
 Šesta predstava: 24. aprila 1946
 Sedma predstava: 25. aprila 1946
 Osmo predstava: 26. aprila 1946
 Deveta predstava: 27. aprila 1946
 Deseta predstava: 28. aprila 1946
 Onemogočnost: 29. aprila 1946
 Zgodba v sedem delovnih urah

Glavni inženjer: DR. KACERINA
 Konec 22. 12.
 Glasbina št. 1230
 1. del: 19.46
 2. del: 20.46
 3. del: 21.46
 4. del: 22.46
 5. del: 23.46
 6. del: 24.46
 7. del: 25.46
 8. del: 26.46
 9. del: 27.46
 10. del: 28.46
 11. del: 29.46